Yazım Kuralları: "de", "ki" ve "mi"nin Yazımı

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Bağlaç olan "de/da":** Kendinden önceki kelimeden **ayrı** yazılır; "de" ya da "da" biçiminde olur, asla "te/ta" olmaz: "Ben **de** geleceğim." Cümleden çıkarıldığında anlam daralır ama cümle bozulmaz.
- **Hâl eki olan "-de/-da/-te/-ta":** Kelimeye **bitişik** yazılır ve bulunma (yer) bildirir: "Kitap masa**da**.", "Okul**da** buluşalım.", "Mutfak**ta** çay var." Çıkarıldığında cümle bozulur.
- **Bağlaç olan "ki":** Ayrı yazılır, iki cümleyi bağlar: "Öyle yorgundu **ki** hemen uyudu." Kalıplaşmış bazı kelimelerde bitişik yazılır: **belki, çünkü, sanki, hâlbuki, mademki, oysaki, illaki**.
- **Ek olan "-ki":** Bitişik yazılır. Bulunma ekinden sonra gelip sıfat yapar (**evdeki** kedi, **yarınki** sınav) ya da bir ismin yerini tutar (senin kalemin → **seninki**).
- **Soru eki "mı/mi/mu/mü":** Her zaman **ayrı** yazılır; kendinden sonra gelen ekler ona bitişir: "Gelecek **misin**?", "Hazır **mıyız**?" Önceki kelimenin son ünlüsüne uyar: kitap mı, ev mi, okul mu, gül mü.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdaki cümlelerdeki boşluklara **de/da** ya da **-de/-da/-te/-ta** getiriniz. Bitişik mi ayrı mı yazılacağına dikkat ediniz.

a) Çantam oda..... kaldı.
b) Kardeşim ..... bizimle gelecek.
c) Mutfak..... annem çay demliyor.

2 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de" **bağlaç** olarak kullanılmıştır?

A) Kitaplar dolapta duruyor.
B) Parkta oynadık.
C) Ali de sınıfa geldi.
D) Sınav sabah dokuzda başlayacak.

3 Aşağıdaki cümlelerde soru ekinin yazımı doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız.

(...) Yarın bize gelecekmisin?
(...) Ödevini bitirdin mi?
(...) Bu çanta senin mi?
(...) Hazırmıyız?

4 Aşağıdaki kelimelere uygun soru ekini (mı, mi, mu, mü) getiriniz.
a) kitap ..... b) çiçek ..... c) okul ..... ç) üzgün .....

5 Aşağıdaki kelimelerden hangisinde "ki" **kalıplaşmış** olduğu için bitişik yazılmıştır?
A) evdeki B) belki C) yarınki D) seninki

6 Aşağıdaki cümlelerde "ki"nin yazımını düzeltiniz.
a) Duydum ki yarın okul tatilmiş. (.....)
b) Bahçede ki çiçekler soldu. (.....)
c) Benim kalemim kırıldı, seninki sağlam mı? (.....)

7 "Mehmet _____ bu akşam bize geliyor."
Boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle **doğru** yazılmış olur?
A) de B) -de (bitişik) C) te D) -te (bitişik)

8 Aşağıdaki ifadelerin doğru olanlarının başına **D**, yanlış olanlarının başına **Y** yazınız.
(...) Bağlaç olan "de" kelimeden ayrı yazılır.
(...) Soru ekinden sonra gelen ekler soru ekine bitişik yazılır.
(...) "Sanki" kelimesi "san ki" şeklinde yazılır.
(...) Hâl eki olan "-de" sert ünsüzden sonra "-te" olur.

9 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru eki **yanlış** yazılmıştır?
A) Tatile ne zaman gideceksiniz?
B) Bu kitabı okudun mu?
C) Bugün hava güzel mi?
D) Bu soruyu sen mi çözdün mü?

10 "Da/de" bağlacının iki farklı anlamını gösteren birer cümle yazınız.
a) "de" = "dahi, bile" anlamında
b) "de" = "ve, ile" gibi ekleme anlamında

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Aşağıdaki metinde yazımı yanlış olan **dört** ifadeyi bulup düzeltiniz.
"Hafta sonu dedemlerin köyün de kaldık. Sabah erkenden kalktık, bahçede ki ağaçlardan elma topladık. Kardeşimde bize yardım etti. Akşam dedem sordu: "Yoruldunuzmu?""

12 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki" iki cümleyi birbirine **bağlamıştır**?

A) Dünkü maçı izledin mi?
B) Öyle çok gülmüştü ki gözlerinden yaş geldi.
C) Benimki daha büyük.
D) Duvardaki resim eğilmiş.

13 Aşağıdaki cümlelerdeki koyu ifadeleri **bağlaç** ya da **ek** olarak sınıflandırınız.
a) Kitabını **da** getir.
b) Anahtarlar **kapıda** asılı.
c) Öyle bir ses duydum **ki** korktum.
ç) **Masadaki** tabaklar temizlendi.

14 "Sınıftaki öğrencilerden Ayşe _____ Can _____ kütüphaneye gitti."
Boşluklara sırasıyla hangileri getirilmelidir?

A) -de – -da (bitişik) B) te – ta (ayrı) C) de – da (ayrı) D) -te – da

15 Aşağıdaki kelimeleri "-ki" ekini kullanarak birer isim öbeği içinde yazınız.
a) sokakta → ..... kediler
b) yarın → ..... gezi
c) dün → ..... yağmur

16 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı **yoktur**?

A) Sen de mi bu filmi izledin?
B) Bende sizinle geliyorum.
C) Soruları çözdünmü?
D) Hâlbu ki çok çalışmıştı.

17 Aşağıdaki cümleyi okuyunuz.
"Annem de babam da bu habere çok sevindi."
a) Cümledeki "de" ve "da" hangi görevdedir?
b) Bunları cümleden çıkarınca cümle nasıl değişir?

18 Aşağıdaki cümlelerdeki soru eklerini doğru yazarak cümleleri yeniden yazınız.
a) Yarın sinemaya gidiyormuyuz?
b) Bu soruyu anladınmı?
c) Hazırmısınız?

19 Aşağıdaki kelimelerin hangisinde "-ki" ekinin yazımı **yanlıştır**?

A) dünkü B) öbürkü C) akşamki D) bugünki

20 Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılmış kelimelerin yazımı doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız. Yanlış olanların doğrusunu yazınız.

(…) **Çünki** yağmur yağıyordu.
(…) **Hâlbuki** herkes gelmişti.
(…) **Sanki** beni duymadı.
(…) **Mademki** söz verdin, gelmelisin.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Aşağıdaki mektubu yazım kuralları (de, ki, mi) bakımından inceleyiniz. Yanlış yazılmış ifadeleri bulup düzeltiniz.

"Sevgili Deniz,
Geçen hafta ki mektubunu aldım. Sende bilirsin ki buradaki kış çok uzun sürer. Okulda bir tiyatro kulübü kurduk, ben de oyuncuyum! Sen hâlâ resim kursuna gidiyormusun? Mademki yazın geleceksin, birlikte çok gezeceğiz."

22 "Öyle güzel bir resim yapmıştı _____ herkes hayran kaldı."
Bu cümlede boşluğa gelen sözcük ile aşağıdakilerin hangisindeki koyu sözcük **aynı** görevdedir?

A) Bir şey söyleyeyim **ki** çok şaşıracaksın.
B) **Belki** yarın gelir.
C) **Evdeki** hesap çarşıya uymaz.
D) Benim çantam mavi, **seninki** kırmızı.

23 Aşağıdaki cümle çiftlerinin anlamlarını karşılaştırınız.
I. "Ben de resim yaptım." II. "Bende resim var."
Hangi cümlede yazım farkı anlamı nasıl değiştirmiştir? Açıklayınız.

24 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koyu yazılmış ifadenin yazımı **yanlıştır**?

A) Kardeşim **de** sınava girecek.
B) **Sanki** her şey yolundaydı.
C) **Okuldada** herkes bu konuyu konuşuyordu.
D) Bu cevap **doğru mu**?

25 Aşağıdaki cümlelerde "mi" soru anlamı dışında hangi anlamı katmıştır? Açıklayınız.
a) "Tatlı mı tatlı bir kedi yavrusu gördüm."
b) "Eve geldi mi hemen yemeğe oturur."

26 "Bu _____ gezi iptal edilmiş, _____ biz haftaya gideceğiz."
Boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) hafta ki (ayrı) / bel ki (ayrı)
B) haftaki (bitişik) / bel ki (ayrı)
C) hafta ki (ayrı) / belki (bitişik)
D) haftaki (bitişik) / belki (bitişik)

27 "de", "ki" ve "mi"nin **ayrı** yazıldığı örnekleri içeren, en az üç cümlelik kısa bir diyalog yazınız.

28 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "da" **hâl eki** değildir?

A) Kedimiz koltukta uyuyor.
B) Bu işi yarın da yapabiliriz.
C) Ormanda kamp yaptık.
D) Toplantı salonda yapılacak.

29 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki" bir ismin **yerini tutmuştur**?

A) Onların bahçesi küçük, bizimki daha geniş.
B) Biliyorum ki başaracaksın.
C) Belki akşam uğrarım.
D) Raftaki kitapları düzenledi.

30 Bir öğrenci "Bağlaç olan 'de' her zaman 'de' yazılır, 'da' olmaz." demiştir. Öğrencinin görüşünü değerlendiriniz ve iki örnekle açıklayınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**